

POPsoite

Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskusohjelma

Oma-arvioinnin raportointi

Pohjois-Pohjanmaan hankealue

15.11.2020

Arviointivastaava Suvi Helanen

TAUSTAKSI

Pohjois-Pohjanmaan Tulevaisuuden sote-keskus -hankkeen kehittämisohjelmat:

- 1) Lapset, nuoret ja perheet (LNP), sis. LAPE-kokonaisuuden jatkoon*
- 2) Mielenterveys- ja päihdepalvelut (MiPä), sis. NMOK eli nuorten psykososiaalisten menetelmien saatavuuden parantaminen*
- 3) Ikäihmiset (IKÄ)*
- 4) Hoitotakuu (HT)*

Tässä raportissa kuvataan POPsoten eli Pohjois-Pohjanmaan Tulevaisuuden sotekeskus-ohjelman em. kehittämisohjelmien tilannetta hankkeen käynnistysvaiheessa eli käytännössä tilannetta lähinnä lokakuun 2020 aikaisen käynnistysvaiheen kehittämistoimenpiteiden osalta. Arviointisuunnittelu sekä tavoitteiden ja mittareiden konkretisointi ja tarkennus on meillä vielä vaiheessa, tavoitteena on saada ne valmiiksi vuoden 2020 loppuun mennessä.

POP-sote-hankekokonaisuuden käynnistyminen ja toimeenpanovaiheeseen siirtyminen on siis viivästynyt. Kehittämisohjelmien 1, 3 ja 5 projektikoordinaattorit valittiin elo-syyskuun vaihteessa ja he pääsivät aloittamaan työnsä lokakuun alussa, kehittämisohjelman 2 projektikoordinaattorin valinta tapahtui syyskuulla ja hän aloitti työnsä vasta marraskuun alussa.

Suunnittelua ja perehtymistä kaikkien projektikoordinaattoreiden toimesta tehtiin jo ennakoiden, mutta kehittämisohjelmien muut rekrytoinnit (aluekehittäjäverkoston työntekijät) sekä arviointisuunnitelmien laadinta päästiin aloittamaan vasta lokakuun lopulla, joten tämän raportoinnin ajankohtana meillä on edelleen kesken tilannearviointi sekä maakunnallisten mittareiden ja alueellisten erityistarpeiden määrittely ja valinta.

Olemme päätyneet POPsoten oma-arvioinnin yhteisessä suunnittelussa tässä raportissa s. 6-9 kuvattuun taulukko-malliin, jotta saamme selkeimmin kuvattua eri kehittämisohjelmien osalta sekä hyöty- ja prosessitavoitteiden että toimenpiteiden ja eri tasoisten mittareiden ”ristiinpölytyksen”, vaikuttavuuden, seurannan ja arvioinnin.

Samoin on huomioitava, että meidän Tulevaisuuden sotekeskus-hankekokonaisuuden neljän eri kehittämisohjelman eri hyötytavoitteiden alle sijoittuu useita prosessitavoitteita sekä omia maakunnallisiakin tarkennettuja ja tarkentuvia tavoitteita.

Tavoiteltavat tulokset ja vaikutukset

Kaikille neljälle kehittämisohjelmalle (Lapset, nuoret, perheet; Mielenterveys- ja päihdepalvelut; Ikäihmiset; Hoitotakuu) on Pohjois-Pohjanmaalla määritelty kahdeksan omaa keskeistä tulosten ja vaikutusten tavoitetta, joita hankkeen päättyessä mitataan ja arvioidaan:

- 1. Palvelujen saatavuus on parantunut*
- 2. Kotoa kotiin -palveluketju toimii nykyistä sujuvammin*

3. Erityistason sosiaali- ja terveystalvet ovat jalkautuneet sote-keskuksiin
4. Työnjako, yhteistyö ja osaaminen ovat uudistuneet ja tukevat osaltaan henkilöstön saatavuutta ja pysyvyyttä
5. Digitalisaation tuella on uudistettu ja yhtenäistetty toimintatapoja ja -prosesseja
6. TKIO-toiminta vahvistaa maakunnan asemaa kehittämisen veturina
7. Ihmislähtöisen hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön vaikuttavuus on lisääntynyt
8. Sote-kustannusten kehitys saadaan pysymään hallittuna

POHJOIS-POHJANMAAN HANKEKOKONAISUUS, POPsote

1. Palveluiden yhdenvertaisen saatavuuden, oikea-aikaisuuden ja jatkuvuuden parantaminen

Hankkeen tavoitteet ja prosessitavoitteet

HYÖTYTAVOITTEET:

SAATAVUUS, OIKEA-AIKAISUUS, JATKUVUUS

Pohjois-Pohjanmaan Tulevaisuuden sote-keskus -hankkeen neljän kehittämisohjelman yhteiset tavoitteet

- *Palvelut ja palvelujärjestelmä kehittyvät maakunnallisesti. Huomioidaan ihmisten hyvinvointi, tarpeet ja arki kokonaisuutena ja tuetaan ihmisten kykyä ja valmiuksia aktiiviseen ja omasta hyvinvoinnista ja terveydestä huolehtimiseen.*
- *Varhaista tunnistamista ja matalan kynnyksen palveluja vahvistetaan kaikkien väestöryhmien osalta sote-palveluissa ja niiden yhdyspinnoilla.*
- *Painopiste siirtyy erityistasolta peruspalveluihin sekä ympärivuorokautisista palveluista avo- ja kevyemmän tuen palveluihin.*
- *Väestön tarpeisiin profiloidut palvelut toimivat sote-keskuksissa yhtenä kokonaisuutena.*
- *Eri toimijoiden välisiä palveluketjuja ja -polkuja, integraatiota sekä työnjakoa kehitetään.*
- *Varmistetaan pääsy kiireettömään hoitoon 7 vrk sisällä hoidon tarpeen arvioinnista*

Kehittämisohjelmakohtaiset erityistavoitteet

- *Lapset, nuoret ja perheet saavat nopeasti ja varhain tarvittavan tuen, palvelut ja hoidon sote-keskuksen perhekeskuksesta, jonne varmistetaan pääsy kynnyksestä. Palveluita ja tukea suunnataan myös lasten ja nuorten kasvu- ja kehitysympäristöihin. (LNP)*
- *Asiakaslähtöisyyteen ja saumattomaan siirtymiseen lasten ja nuorten palveluista aikuisten palveluihin kiinnitetään erityistä huomiota. (MiPä)*
- *Tavoitteena on, että Pohjois-Pohjanmaalla 75 vuotta täyttäneistä 94% asuu kotona, 6% on omais- ja perhehoidon piirissä, 14-15% säännöllisen kotihoidon palveluissa ja 6% ympärivuorokautisissa palveluissa. (IKÄ)*
- *Elämän loppuvaiheen palliatiivinen hoito kehittyy maakunnallisesti vastaten asiakkaiden yksilöllisiä tarpeita. (IKÄ)*

PROSESSITAVOITTEET

Lasten, nuorten ja perheiden palveluiden kehittämisohjelma, LNP

- *Lasten, nuorten ja perheiden palvelut toimivat yhtenä kokonaisuutena: Sosiaali- ja terveyskeskustoiminnan ja siihen integroituneen perhekeskuksen yhdenmukaistaminen koko maakunnassa.*
- *Asiakas on osallinen palvelujen suunnittelussa, koko perhe huomioidaan palvelusuunnitelmassa: Palveluohjauksen, vastuutyöntekijän sekä yhteisen palvelu- ja hoitosuunnitelman tekemisen mallin käyttöönotto maakuntatasoisesti sekä tiedonkulun varmistaminen. Yhdenmukaisen toimintamallin rakentaminen erityisen tuen tarpeessa oleville lapsille ja syrjäytymisvaarassa oleville nuorille.*
- *Erityistason palvelut toteutuvat sote-keskuksissa: Sote-keskusten sekä perhekeskusten työntekijöiden osaamisen vahvistaminen ja työnjaon selkeyttäminen sekä vaikuttavien työmenetelmien käyttöönotto. Perustason toimijoiden tukeminen erityisosaaajien konsultaatioilla, kouluttamisella sekä tarkoituksenmukaisella jalkautumisella.*
- *Matalan kynnyksen mt-palvelut ovat käytössä lasten ja nuorten kasvu- ja kehitysympäristöissä*
- *Digitaalisia kanavia ja sähköisiä palveluita hyödynnetään kaikessa toiminnassa: aktiivinen työskentely sähköisen perhekeskuksen aikaansaamiseksi, mukaan lukien nopean ja helpon yhteydenoton, matalan kynnyksen ohjauksen ja neuvonnan sekä palveluohjauksen toteutuminen.*

Mielenterveys- ja päihdepalveluiden kehittämisohjelma, MiPä

- *Tavoitteena on huolehtia maakunnallisesti ja eri väestöryhmien välillä tasa-arvoisesta palveluiden saatavuudesta, palveluiden tarjonnan vahvistamisesta palvelutarpeen tyydyttämiseksi ja eri organisaatioiden yhdyspinnoissa olevien palveluketjujen sidoskohtien vahvistamisesta jatkuvuuden turvaamiseksi.*
- *Mielenterveys- ja päihdepalvelut muodostavat yhtenäisen kokonaisuuden: Perustason mielenterveys- ja päihdepalveluiden mallintaminen ja yhdenmukaistaminen.*
- *Digitaalisten palveluiden kehittäminen ja käyttöönotto (sähköiset palvelut, toiminnan-ohjausjärjestelmä).*

Ikäihmisten palveluiden kehittämisohjelma

- *Keskitetyn palveluohjauksen ja neuvonnan toimintamallin (KAAPO) käyttöönotto sekä yhteisten hoidon ja palvelun saamisen edellytyksistä sopiminen.*
- *24/7 kotihoidon vahvistaminen: ennakoivat hoitosuunnitelmat, yhteys- ja konsultaatiokeskus, liikkuva sairaanhoitaja, kotisairaaloiminta ja palliatiivinen hoitoketju.*
- *Osaamisen, henkilöstörakenteen ja -määrän määrittelemineen sekä osaamisen vahvistaminen.*
- *Digitalisaation edistäminen: Omaolo, toiminnanohjausjärjestelmä, PSOP-järjestelmä, konsultaatiot ja etäpalvelujen kehittäminen.*

Hoitotakuun kehittämisohjelma

- *Digitaalisten palveluiden käyttöönotto (sähköinen hoidon tarpeen arviointi, omahoito-alusta, etäkonsultaatiot ja etävastaanotot, chat).*

- *Henkilöstön osaamisen vahvistaminen koulutuksilla (mm. sairaanhoitajien lääkkeen-määräämiskoulutus sekä päivystävien sairaanhoitajien ja kansansairaushoitajien kouluttaminen).*

- *Ammattilaisten työmallin muuttaminen tiimimalliin.*

- *Maakunnallisen yhteisrekrytoinnin käytäntöjen luominen.*

ARVIOINNIN MITTARIT/KRITEERIT + TIEDONKERUUN JA ARVIOINNIN MENETELMÄT

Oma-arvioinnin suunnittelu, mittarityö ja menetelmien valinta on vielä kesken, maakunnalliset omat mittarit tarkentuvat vielä.

Oheisista taulukoista käy ilmi POPsoten Tulevaisuuden sotekeskuksen oma-arvioinnin, mittareiden, tiedonkeruun ja menetelmien tämänhetkinen tilanne ja suunnitelma KAIKKIEN HYÖTY- JA PROSESSITAVOITTEIDEN ja toimenpiteiden osalta.

LAPSET, NUORET, PERHEET

Prosessitavoite	Hyötytavoite	Toimenpide	Kansallinen mittari	Maakunnallinen mittari
Lasten, nuorten ja perheiden palvelut toimivat yhtenä kokonaisuutena	1. Saatavuus, oikea-aikaisuus ja jatkuvuus 2. Ennaltaehkäisy ja ennakointi 3. Laatu ja vaikuttavuus 4. Monialaisuus ja yhteentoimivuus 5. Kustannusten nousun hillintä	Perhekeskusten yhdenmukaistaminen koko maakunnassa, kehittämistyön integroiminen olemassa olevaan palvelu- ja johtamisjärjestelmään	Asiakas saa sosiaalihuollon työntekijälle kiireettömän ajanvarausajan x päivässä, ls-asiakkuuksien ja -sijoitusten nettokäyttökustannus, alueella on lasten, nuorten ja perheiden matalan kynnyksen avoimia kohtaamispaikkoja, lapsiperheiden kotipalvelun ja shl-perhetyön asiakasmäärät, Pompottelu sosiaalipalvelun saamisen yhteydessä palvelupisteestä toiseen	LP –kysely, alueella on "lape"-asioita strategisella tasolla käsittelevä toimielin Kuntien ja kuntayhtymien hyvinvointikertomukset ja seurantaindikaattorit (SOTKANET, kouluterveyskysely ja kuntien omat seurantamittarit) Maakunnalliset mittarit tarkentuvat
Asiakas on osallinen palvelujen suunnittelussa, koko perhe huomioidaan palvelusuunnitelmassa	1. Saatavuus, oikea-aikaisuus ja jatkuvuus 2. Ennaltaehkäisy ja ennakointi 3. Laatu ja vaikuttavuus 4. Monialaisuus ja yhteentoimivuus	Järjestöjen ja seurakuntien yhteistyö, kokemus- ja kehittäjäasiakkaiden hyödyntäminen, monialaisen tiimityön tekeminen malli	Koki palvelun sujuvaksi, (%) sosiaalipalveluita käyttäneistä, Pompottelu sosiaalipalvelun saamisen yhteydessä palvelupisteestä toiseen	Maakunnalliset mittarit tarkentuvat
Erityistason palvelut toteutuvat sote-keskuksissa	1. Saatavuus, oikea-aikaisuus ja jatkuvuus 3. Laatu ja vaikuttavuus 4. Monialaisuus ja yhteentoimivuus 5. Kustannusten nousun hillintä	Monialaisen hoito- ja palvelumallin käyttöönotto, moniammatillisten tiimien toimiminen, tutkimukseen perustuvien menetelmien käyttö, osaamisen vahvistaminen, palveluohjauksen malli, konsultointimallit, osaamisen vahvistaminen	Ls-sijoitusten ja -asiakkuuksien nettokäyttökustannus, esh- psyk. avohoidon ja laitoshoidon käynnit lapsilla ja nuorilla	LP –kysely Maakunnalliset mittarit tarkentuvat
Matalan kynnyksen mt-palvelut ovat käytössä lasten ja nuorten kasvu- ja kehitysympäristöissä	1. Saatavuus, oikea-aikaisuus ja jatkuvuus 2. Ennaltaehkäisy ja ennakointi 5. Kustannusten nousun hillintä	Sähköisten palvelujen hyödyntäminen, perustason osaamisen vahvistaminen, palveluohjauksen malli	Alueella peruspalveluna käytössä olevat nuorten psykososiaaliset menetelmät, Kouluterveysneuvon ja lastenneuvolan erityisen tuen tarpeen mukaiset käynnit ja yksilöllisen tarpeen mukaiset terveystarkastukset, alueella on lasten, nuorten ja perheiden matalan kynnyksen avoimia kohtaamispaikkoja (esim. asukastila tai olohuone), esh- psyk. avohoidon ja laitoshoidon käynnit lapsilla ja nuorilla	LP –kysely Maakunnalliset mittarit tarkentuvat
Vanhemmuutta tuetaan	2. Ennaltaehkäisy ja ennakointi 4. Monialaisuus ja yhteentoimivuus	Järjestöjen ja seurakuntien yhteistyö, osaamisen vahvistaminen, monialaisen tiimityön tekeminen malli, sähköinen perhekeskus, palveluohjauksen malli	Alueella on lasten, nuorten ja perheiden matalan kynnyksen avoimia kohtaamispaikkoja (esim. asukastila tai olohuone) sekä sähköisen palvelukanavan kautta annettavaa ammatinhenkilön neuvontaa ja ohjausta sosiaali- ja terveydenhuoltoon liittyvissä asioissa, lapsiperheiden kotipalvelun ja shl-perhetyön asiakasmäärät	LP –kysely Maakunnalliset mittarit tarkentuvat
Digitaalisia kanavia ja sähköisiä palveluita hyödynnetään	1. Saatavuus, oikea-aikaisuus ja jatkuvuus 2. Ennaltaehkäisy ja ennakointi 5. Kustannusten nousun hillintä	Sähköisen perhekeskuksen rakentaminen	Alueella on tarjolla sähköisen palvelukanavan kautta annettavaa ammatinhenkilön neuvontaa ja ohjausta sosiaali- ja terveydenhuoltoon liittyvissä asioissa lapsille, nuorille ja perheille	Maakunnalliset mittarit tarkentuvat

MIELENTERVEYS- JA PÄIHDEPALVELUT

Prosessitavoite	Hyötytavoite	Toimenpide	Kansallinen mittari	Maakunnallinen mittari
Mielenterveys- ja päihdepalvelut muodostavat yhtenäisen kokonaisuuden	1. Saatavuus, oikea-aikaisuus ja jatkuvuus 2. Ennaltaehkäisy ja ennakointi 3. Laatu ja vaikuttavuus 4. Monialaisuus ja yhteentoimivuus 5. Kustannusten nousun hillintä	Palveluiden integraatiota sote-alan sisällä kehitetään ja yhteistyötä kolmannen sektorin, kulttuuri- ja opetustoimen sekä seurakuntien kanssa vahvistetaan.	Asiakastytytyväisyyskyselyt: palvelun viivästyminen yhdyspinnoissa. Palveluiden asiakasmäärät, Asiakaskyselyjen perusteella pompottelun yleisyys mtp-palveluiden saamisessa.	Sote-keskusten sektoreiden välisen ja perus- ja erikoistason välisen yhteistyön määrän seuranta. Työntekijöille tehtävät kyselyt yhteistyösuhteiden toiminnasta. Maakunnalliset mittarit tarkentuvat
Eri tasojen työnjakoa ja tehtäviä selkeytetään.	1. Saatavuus, oikea-aikaisuus ja jatkuvuus 2. Ennaltaehkäisy ja ennakointi 4. Monialaisuus ja yhteentoimivuus 5. Kustannusten nousun hillintä	Palveluita vahvistetaan ja työnjakoa selkeytetään tekemällä kaikista palveluista prosessikuvaukset	Perustason mtp-palveluiden määrällinen seuranta.	Prosessikuvausten käyttöönnoton seuranta. Erikoistason tarjoaman konsultatiivisen ja työnohjauksellisen tuen määrällinen seuranta. Maakunnalliset mittarit tarkentuvat
Palvelutarpeeseen vastataan asiakaslähtöisyyttä ja asiakasosallisuutta kehittämällä.	1. Saatavuus, oikea-aikaisuus ja jatkuvuus 2. Ennaltaehkäisy ja ennakointi 3. Laatu ja vaikuttavuus	Kehitetään digitaalisia palveluita matalan kynnyksen palveluiden ja palvelujärjestelmän tehokkuuden parantamiseksi.	Asiakastytytyväisyyskyselyt: koki palvelun sujuvaksi, (%) mtp-palveluita käyttäneistä,	Asiakastytytyväisyyskyselyt. Maakunnalliset mittarit tarkentuvat
Tutkimusnäyttö ohjaa mielenterveys- ja päihdepalveluiden kehittämistä ja hoidon vaikuttavuuden seurantaa.	3. Laatu ja vaikuttavuus 5. Kustannusten nousun hillintä	Tiedolla johtamista toteutetaan ottamalla käyttöön vaikuttavia työmenetelmiä.	Alueella peruspalveluna käytössä olevat nuorten psykososiaaliset menetelmät. Koulu- ja nuorisoverkoston ja lastenneuvolan erityisen tuen tarpeen mukaiset käynnit ja yksilöllisen tarpeen mukaiset terveystarkastukset, alueella on lasten, nuorten ja perheiden matalan kynnyksen avoimia kohtaamispaikkoja (esim. asukastila tai olohuone), esh- psyk-avohoidon ja laitoshoidon käynnit lapsilla ja nuorilla	Uusien hoitomenetelmien käyttöönnoton seuranta. Maakunnalliset mittarit tarkentuvat
Painopistettä siirretään erityistasolta perustasolle ja erityistason tukea perustasolle vahvistetaan.	1. Saatavuus, oikea-aikaisuus ja jatkuvuus 2. Ennaltaehkäisy ja ennakointi 5. Kustannusten nousun hillintä	Palveluita vahvistetaan prosessikuvauksilla. Työntekijöiden osaamista vahvennetaan kouluttamalla ja strukturoidulla hoitomenetelmillä. Erikoistason konsultaatioita ja työnohjausta perustasolle vahvennetaan	Asiakas saa mtp-palveluiden työntekijälle kiireettömän ajanvarausajan x päivässä. Osasto- ja yksilöhoitojen ja muiden raskaiden palveluiden käytön määrällinen seuranta ja käyttökustannukset, Matalan kynnyksen palveluiden käyttäjämäärien kehitys; perustason strukturoitujen palveluiden käyttöönnoton seuranta.	Perustason strukturoitujen palvelun tarjonnan ja käytön seuranta. Maakunnalliset mittarit tarkentuvat

3

IKÄIHMISET (1)

Prosessitavoite	Hyötytavoite	Toimenpide	Kansallinen mittari	Maakunnallinen Mittari
Yhtenäinen asiakas- ja palveluohjauksen toimintamalli KAAPO	1. Saatavuus ja oikea-aikaisuus 2. Ennaltaehkäisy ja ennakointi 3. Laatu ja vaikuttavuus 4. Monialaisuus ja yhteentoimivuus 5. Kustannusten nousun hillintä	1. Keskeisten asiakkuuksien asiakaspolkujen määrittely (sis. kriteerit) sekä asiakaspolkujen hallinnan ja niihin liittyvän osaamisen määrittely 2. Ennakoivien palvelujen ja hytetoimintojen sekä asiakkaan omahoidon mahdollisuuksien yhdistäminen Kaapoon 3. Rai-väliineen käytön periaatteet määriteltä palveluohjauksen ja tiedolla johtamisen työvälineeksi.	1. +75v kotona 94 %, omais- ja perhehoito 6 %, kotihoito 14 -15 %, 24/7-asumispalvelut 6 %, sama mittari +80v 2. Saatavilla sähköisen palvelukanavan kautta annettavaa neuvontaa ja ohjausta ikä-palveluissa, x määrä kunnissa 3. Kiireettömän ajanvarausajan saaminen sosiaalihuollon työntekijälle, km x arkipäivää 4. Tehostetun palveluasumisen keskimääräinen asiakkuuden kesto, x kk/vuosi 5. Matalan kynnyksen kohtaamispaikkoja sis. lakisääteistä ohjausta ja neuvontaa, x määrä 6. Alueella on käytössä Finger toimintamalli, x määrä kunnissa 7. Alueella on käytössä RAI-mittari, x määrä kunnissa	1. "yhden luukun" palveluohjausyksiköiden määrä koko hyvinvointialueella 2. Palveluohjausyksiköihin tulleiden yhteydenottojen määrä 3. Omaolo/digipolkujen määrä sotejärjestäjien palveluohjauksessa 4. RAI- mapleluokituksen käyttö palvelutarpeen arvioinnissa, x määrä Asiakaskokemusta ja vaikuttavuutta kuvaavat mittarit, liitetään myöhemmin tarkentuviin pilotteihin

IKÄIHMISET (2)

Prosessitavoite	Hyötytavoite	Toimenpide	Kansallinen mittari	Maakunnallinen mittari
Ympäri vuorokautista kotona asumista mahdollistavat toimintakäytännöt	1. Saatavuus ja oikea-aikaisuus 3. Laatu ja vaikuttavuus 4. Monialaisuus ja yhteentoimivuus 5. Kustannusten nousun hillintä	1. Kotikuntoutuskäytäntö-jen laajentaminen, osaamisen vahvistaminen ja etäkuntoutusmallin pilotointi 2. 24/7 Kotihoitotoiminnan laajentaminen sisältäen akuuttitilanteiden toimintamallin (sis. lääketieteellisen tuen) 3. Etäkotihoivan laajentaminen alueella 4. Kotisairaaloiminnan ja verkoston laajentaminen sisältäen palliatiivisen hoidon kehittämisen	1. Terveyskeskusten määrä, joissa on palliatiivinen konsultointipalvelu 2. Yli 75 v ensihoidon kuljetusten määrä kotoa ja hoitopaikasta 3. FinSote tutkimuksen kysymykset pompottelusta, tilanteen selvittämisestä ja tiedon kulusta 4. Sotkanetin tiedot nettokäyttökustannuksista, laitos, teho, kotihoito, muut palvelut	1. Systemaattista, moniammatillista kotikuntoutuskäytäntöä tuottavien sotejärjestäjien määrä 2. Säännöllisten asiakkaiden sairaalassaolopäivien määrä, (asuminen ja kotihoito) 3. 24/7 kotihoitoa tuottavien sotejärjestäjien määrä koko alueella 4. Etäkotihoivaa tuottavien sotejärjestäjien määrä koko alueella 5. Kotisairaaloimintaa tuottavien sotejärjestäjien määrä 6. sosiaalipäivystykseen tulleiden ikääntyviä (+65v) koskevien ilmoitusten määrä 7. Asiakaskokemusta ja vaikuttavuutta kuvaavat mittarit, liitetään myöhemmin tarkentuviin pilotteihin

IKÄIHMISET (3)

Prosessitavoite	Hyötytavoite	Toimenpide	Kansallinen mittari	Maakunnallinen mittari
Osaava ja riittävä ammattilaisten joukko ikäihmisten palveluissa	3. Laatu ja vaikuttavuus 4. Monialaisuus ja yhteentoimivuus 5. Kustannusten nousun hillintä	1. Ikäihmisten palveluiden henkilöstölle suunnattu osaamiskartoitus 2. Kartoituksen ja kehittämistarpeiden pohjalta laadittu koulutussuunnitelma 3. Ikäihmisten palvelujen henkilöstörakenne-tarkastelu 4. Innovatiivisen vertaiskehittämisen rakenteen luominen 5. Imagon nostattaminen	1. Ei varsinaista kansallista mittaria 2. Vanhuspalvelulain muutos henkilöstörakenteeseen	1. % osuus henkilöstöstä vastaa osaamiskartoitukseen 2. Toteutuneet asiantuntijavetoiset työpajat 3. Toteutuneet aihiot innovaatioalustalla liittyen ikäihmisten palveluihin 4. Toteutuneet hankkeen henkilöstön viestinnät, kpl
Ikäihmisten palveluiden tiedolla johtamisen toimintamallit	3. Laatu ja vaikuttavuus 5. Kustannusten nousun hillintä	1. Palveluiden saatavuutta, vaikuttavuutta ja laatua kuvaavien mittareiden määrittely yhdessä tietojohtamisen ja palvelustrategian työn kanssa 2. RAI-arviointitiedon hyödyntämisen määrittely 3. Tiedolla johtamisen osaamisen vahvistaminen	Ei varsinaista kansallista mittaria	1. Yhdessä määriteltyjen ja seurattavien mittareiden määrä 2. RAI-vertailu/arviointitietoa systemaattisesti hyödyntävien sotejärjestäjien määrä koko alueella 3. Yhdessä määriteltyjen RAI-laatuavoitteiden määrä 4. Järjestettyjen tietojohtamisen koulutuksien määrä

Prosessitavoitteet	Hyötytavoitteet	Toimenpiteet	Kansalliset mittarit	Maakunnalliset mittarit
Digitaalisten palveluiden käyttöönotto	1. Saatavuus, oikea-aikaisuus ja jatkuvuus 2. Ennaltaehkäisy ja ennakointi 3. Laatu ja vaikuttavuus 4. Monialaisuus ja yhteentoimivuus 5. Kustannusten nousun hillintä	•Etähoitoa- ja -konsultointi, omahoitoalusta, sähköinen hoitotarpeen arviointi. Muuta sopivia digitaalisia työkaluja	Pth:ssä lääkärille ja hoitajalle pääsy kineettömissä asiassa 7 vrt:ssä Pth:ssä lääkärikäynnit ja muiden ammattilaisten ajat väentöön suhteutettuna	Th:n määrääkäsikelyt, Sotkanet/AvoHimo Maakunnalliset mittarit tarkentuvat
Henkilöstön osaamisen vahvistaminen	1. Laatu ja vaikuttavuus 4. Monialaisuus ja yhteentoimivuus 5. Kustannusten nousun hillintä	-Sairaanhoitajien lääkkeemäärämittauskoulutus, päivittyvien sairaanhoitajien ja kansansairaanhoitajien kouluttaminen -Erikoisen vastaanottotyöhön ja päätöksentekoon liittyvää koulutusta -Terveydenhuollon ammattilaisille koulutusta digitaalisten työkalujen käyttöön (sivillä keuhk 2021)	Pth:ssä lääkärille ja hoitajalle pääsy kineettömissä asiassa 7 vrt:ssä Pth:ssä lääkärikäynnit ja muiden ammattilaisten ajat väentöön suhteutettuna -Erikoissairaanhoitoon nettokäyttökustannukset, euroa / asukas Perusterveydenhuollon avohoidon (pl. suun terveydenhoito) nettokäyttökustannukset, euroa / asukas	Th:n määrääkäsikelyt, Sotkanet/AvoHimo Maakunnalliset mittarit tarkentuvat
Ammattilaisten työmallin muuttaminen tiimimallin.	1. Saatavuus, oikea-aikaisuus ja jatkuvuus 3. Laatu ja vaikuttavuus 4. Monialaisuus ja yhteentoimivuus 5. Kustannusten nousun hillintä	-Erikoisen vastaanottotyöhön ja päätöksentekoon liittyvää koulutusta -Työkalujen tarkastelu organisaatiokehityksellä -Tarkistetaan olemassa olevien resurssien riittävyys ja osaamisopijia uusien työtapojen näkökulmasta -Väestön tiedottaminen toimintatapojen muutoksesta	Pth:ssä lääkärille ja hoitajalle pääsy kineettömissä asiassa 7 vrt:ssä Pth:ssä lääkärikäynnit ja muiden ammattilaisten ajat väentöön suhteutettuna Asiakastytytykykyys terveysaseman vastaanottopalveluihin: Palvelun hyödyllisyys -Erikoissairaanhoitoon nettokäyttökustannukset, euroa / asukas -Perusterveydenhuollon avohoidon (pl. suun terveydenhoito) nettokäyttökustannukset, euroa / asukas	Th:n määrääkäsikelyt, Sotkanet/AvoHimo Eni kansansairaanhoitajien määrä väestöpohjaan suhteutettuna ja heidän omat asiakasvastaanottojen määrät tietyllä aikavälillä suhteessa väestöpohjaan. Maakunnalliset mittarit tarkentuvat
Maakunnallisen yhteisrekrytoinnin käytäntöjen luominen.	1. Saatavuus, oikea-aikaisuus ja jatkuvuus 5. Kustannusten nousun hillintä	-Yhteisrekrytoinnin erikoislääkärivarojen hyönteistalteen tarpeisiin? -Alueelliset varahenkilötoimet ja toimet ikäiläisiä rekrytoinninkehittämisessä	Pth:ssä lääkärille ja hoitajalle pääsy kineettömissä asiassa 7 vrt:ssä Pth:ssä lääkärikäynnit ja muiden ammattilaisten ajat väentöön suhteutettuna -Erikoissairaanhoitoon nettokäyttökustannukset, euroa / asukas -Perusterveydenhuollon avohoidon (pl. suun terveydenhoito) nettokäyttökustannukset, euroa / asukas	Th:n määrääkäsikelyt, Sotkanet/AvoHimo Maakunnalliset mittarit tarkentuvat

Lähtötilanteen arvioinnin tulokset

*Lähtötilanteen arviointina on valmistunut POPsoten palvelustrategia-rakennehankkeen toimesta laaja **Tilannekuva-arviointi** (raportin **liitteinä**), jota hyödynnämme monipuolisesti Tulevaisuuden sotekeskus -kehittämishajelmisamme, sen mittareissa ja sen tulosten hankeajkaisessa ja loppuarvioinnissa hankkeiden päästessä käynnistymään kunnolla vuoden loppuun mennessä. Eli arviointi on vielä siltä osin kesken hankkeen alkuvaiheen ja varsinaisen toimeenpanon viivästyksen (mm. rekrytoinnit) takia. Sen lisäksi hyödynnämme maakunnasta koottuja THL:n hyötytavoite-kyselyn (syyskuu 2020) tuloksia ja THL:n Alueellinen arvio 2020 -raporttia, OYS-erva (nämä molemmat ovat raportin **liitteinä**).*

Tehdyt kehittämistoimenpiteet

Yhteisesti kaikkien kehittämishajelmien KAIKKIEN HYÖTY- JA PROSESSITAVOITTEIDEN toimeenpanoa tukien on tehty elo-, syys- ja lokakuun 2020 aikana seuraavat kehittämistoimenpiteet:

- *Hankekokonaisuuden johdon, hanketoimiston ja projektikoordinaattoreiden valinta sekä muun henkilöstön asiantuntijarekrytoinnit eri kehittämishajelmiin (kesken vielä).*

- *Sparrausryhmien nimeäminen ja ryhmien sekä olemassa olevien kehittäjäverkostojen kytkeminen mukaan hankkeeseen ja verkostojen vahvistaminen.*

- *Tarvittavien uusien kehittäjätiimien muodostaminen.*

- *Maakunnallisen ja alueellisen tilannekuvan kokoaminen ja tavoitteiden tarkentaminen, sekä toteutussuunnitelmien laatiminen konkreettisten kehittämistoimenpiteineen ja suuntaaminen tämän pohjalta Tulevaisuuden sotekeskuksen eri kehittämishajelmien ja niitä tukevien rakenne-*

Seurannan ja arvioinnin tulokset

Tuloksia ei varsinaisesti ole vielä lokakuun lopussa 2020 osoitettavissa, tai mitattavissa hankkeen kehittämisohjelmien varsinaisen toimeenpanon viivästyttäneen, ja päästessä käynnistymään viimeistään vuoden vaihteessa.

2. Toiminnan painotuksen siirtäminen raskaista palveluista ehkäisevään ja ennakoiwaan työhön

Hankkeen tavoitteet ja prosessitavoitteet

HYÖTYTAVOITTEET:

ENNALTAEHKÄISY JA ENNAKOINTI

Kehittämisohjelmien yhteiset tavoitteet

- Maakunnan yhteistä ihmislähtöistä hyvinvointikäsitettä tukevat sote-palvelut ja yhdyspintatoiminta mm. kuntien, kolmannen sektorin ja seurakuntien kanssa tiivistyy.
- Ennaltaehkäisevät ja hyvinvointia edistävät palvelut laajenevat ja uudistuvat. Tällä pyritään vaikuttamaan osassa palveluita näkyvään voimakkaaseen kysynnän kasvuun.
- Kehitetään työnmenetelmiä ja työnjakoa siten, että kansansairauksissa potilas ohjataan aina ensin sairaanhoitajalle ja sen jälkeen tarvittaessa lääkärille.
- Vahvennetaan asiakasosallisuutta palveluiden kehittämisessä.
- Kotikuntoutus laajenee ja monipuolistuu.

Kehittämisohjelmakohtaiset erityistavoitteet

- Sekä perus- että erityistason palveluissa huomioidaan koko perheen tilanne ja perhe osallistuu itse palvelusuunnitteluun. Vanhemmuuden tukea ja tukea kotiin vahvistetaan. (LNP)
- Tuotetaan lasten ja nuorten matalan kynnyksen mielenterveyttä vahvistavia palveluja koulujen ja oppilaitosten yhteydessä sekä osana monialaisia yhteisiä toimintoja kuten ohjaamoja (LNP)
- Ikäihmisten asumisen vaihtoehdot monipuolistuvat. (IKÄ)

PROSESSITAVOITTEET

LNP: Lasten, nuorten ja perheiden palvelut toimivat yhtenä kokonaisuutena:

- vanhemmuuden tukeminen (vanhemmuuden tuen reseptikirja)
- osallisuus (lapset, nuoret ja vanhemmat mukana jo palveluiden suunnittelussa)
- järjestöjen ja seurakuntien yhteistyö
- osaamisen vahvistaminen, monialaisen tiimityön tekemisen malli
- sähköinen perhekeskus ja muut digitaaliset palvelut, "digi on liki 24/7"
- palveluohjauksen malli
- viedään matalan kynnyksen mielenterveys- ja päihdepalveluita, -osaamista ja -tukea myös perustasolle

MiPä:

Mielenterveys- ja päihdepalvelut muodostavat yhtenäisen kokonaisuuden

Palvelutarpeeseen vastataan asiakaslähtöisyyttä ja asiakasosallisuutta kehittämällä: Eri tasojen (erikoissairaanhoidon/perusterveydenhuolto/sosiaalihuolto) palveluiden tehtävänjaon selkeyttäminen ja perustason ammattilaisten tukeminen konsultaatioilla ja työnohjauksella erikoissairaanhoidosta.

Henkilöstön kouluttaminen ja uusien strukturoitujen työmenetelmien käyttöönotto: IPC, Cool Kids, Family Traumatic Stress Intervention.

Ikäihmiset:

*Yhtenäinen asiakas- ja palveluohjauksen toimintamalli KAAPO
Kotikuntoutus*

Hoitotakuu:

*Digitaalisten palveluiden käyttöönotto
Monialainen yhteistyö muiden kehittämisohjelmien kanssa*

ARVIOINNIN MITTARIT/KRITEERIT + TIEDONKERUUN JA ARVIOINNIN MENETELMÄT

Oma-arvioinnin suunnittelu, mittarityö ja menetelmien valinta on vielä kesken, maakunnalliset omat mittarit tarkentuvat vielä.

KTS. Kohdasta 1: POPsoten Tulevaisuuden sotekeskuksen oma-arvioinnin, mittareiden, tiedonkeruun ja menetelmien tämänhetkinen tilanne ja suunnitelma KAIKKIEN HYÖTY- JA PROSESSITAVOITTEIDEN ja toimenpiteiden osalta.

Lähtötilanteen arvioinnin tulokset

*Lähtötilanteen arviointina on valmistunut POPsoten palvelustrategia-rakennehankkeen toimesta laaja **Tilannekuva-arviointi** (raportin **liitteenä**), jota hyödynnämme monipuolisesti Tulevaisuuden sotekeskus -kehittämishjelmissämme, sen mittareissa ja sen tulosten hankeajaisessa ja loppuarvioinnissa hankkeiden päästessä käynnistymään kunnolla vuoden loppuun mennessä. Eli arviointi on vielä siltä osin kesken hankkeen alkuvaiheen ja varsinaisen toimeenpanon viivästymisen (mm. rekrytoinnit) takia. Sen lisäksi hyödynnämme maakunnasta koottuja THL:n hyötytavoite-kyselyn (syyskuu 2020) tuloksia ja THL:n Alueellinen arvio 2020 -raporttia, OYS-erva (nämä molemmat ovat raportin **liitteinä**).*

Tehdyt kehittämistoimenpiteet

Kuvattu Kohdassa 1., kts. s. 9!

Seurannan ja arvioinnin tulokset

Tuloksia ei varsinaisesti ole vielä lokakuun lopussa 2020 osoitettavissa, tai mitattavissa hankkeen kehittämishjelmien varsinaisen toimeenpanon viivästyttyä, ja päästessä käynnistymään viimeistään vuoden vaihteessa.

3. Palveluiden laadun ja vaikuttavuuden parantaminen

Hankkeen tavoitteet ja prosessitavoitteet

HYÖTYTAVOITTEET:

LAATU JA VAIKUTTAVUUS

Kehittämishjelmien yhteiset tavoitteet

- Otetaan käyttöön tutkimukselliseen näyttöön perustuvia hoito- ja palvelumenetelmiä, toimintamalleja, hyviä käytäntöjä ja palvelurakenteita.
- Palvelun ja hoidon saatavuutta ja vaikuttavuutta arvioidaan kansallisesti yhtenäisillä tavoilla sisältäen käyttäjien antamat arviot (esim. asiakaspalautteet ja kokemustoimijoiden arviot).
- Kehitetään ja otetaan käyttöön digitaalisia palveluita. Digitaalisten palvelujen kehittäminen ja käyttöönotto toteutetaan osana Pohjois-Pohjanmaan rakenneuudistusta palvelevan alueellisen valmistelun hanketta.
- Henkilöstörakennetta ja osaamisia tarkastellaan tulevaisuuden tarpeet ja palvelujärjestelmän kehittäminen huomioiden.

- Otetaan käyttöön yhteiset asiakassuunnitelmat sekä niiden säännöllinen seurata ja arviointi sisältäen asiakaskokemuksen.

- Palveluohjaus ja neuvonta yhtenäistyvät koko maakunnassa.

PROSESSITAVOITTEET

LNP:

Lasten, nuorten ja perheiden palvelut toimivat yhtenä kokonaisuutena

Asiakas on osallinen palvelujen suunnittelussa, koko perhe huomioidaan palvelusuunnitelmassa

Erityistason palvelut toteutuvat sote-keskuksissa

MiPä:

Mielenterveys- ja päihdepalvelut muodostavat yhtenäisen kokonaisuuden

Palvelutarpeeseen vastataan asiakaslähtöisyyttä ja asiakasosallisuutta kehittämällä

Tutkimusnäyttö ohjaa mielenterveys- ja päihdepalveluiden kehittämistä ja hoidon vaikuttavuuden seuranta.

Nuorten psykososiaalisten menetelmien osaamista ja saatavuutta vahvistetaan perustasolla

Ikäihmiset:

Yhtenäinen asiakas- ja palveluohjauksen toimintamalli KAAPO

Ympäri vuorokautista kotona asumista mahdollistavat toimintakäytännöt

Osaava ja riittävä ammattilaisten joukko ikäihmisten palveluissa

Ikäihmisten palveluiden tiedolla johtamisen toimintamallit

Hoitotakuu:

Digitaalisten palveluiden käyttöönotto

Henkilöstön osaamisen vahvistaminen

Ammattilaisten työmallin muuttaminen tiimimalliin

ARVIOINNIN MITTARIT/KRITEERIT + TIEDONKERUUN JA ARVIOINNIN MENETELMÄT

Oma-arvioinnin suunnittelu, mittarityö ja menetelmien valinta on vielä kesken, maakunnalliset omat mittarit tarkentuvat vielä.

KTS. Kohdasta 1: POPsoten Tulevaisuuden sotekeskuksen oma-arvioinnin, mittareiden, tiedonkeruun ja menetelmien tämänhetkinen tilanne ja suunnitelma KAIKKIEN HYÖTY- JA PROSESSITAVOITTEIDEN ja toimenpiteiden osalta.

Lähtötilanteen arvioinnin tulokset

*Lähtötilanteen arviointina on valmistunut POPsoten palvelustrategia-rakennehankkeen toimesta laaja **Tilannekuva-arviointi** (raportin **liitteenä**), jota hyödynnämme monipuolisesti Tulevaisuuden sotekeskus -kehittämishjelmissämme, sen mittareissa ja sen tulosten hankeaikaisessa ja loppuarvioinnissa hankkeiden päästessä käynnistymään kunnolla vuoden loppuun mennessä. Eli arviointi on vielä siltä osin kesken hankkeen alkuvaiheen ja varsinaisen toimeenpanon viivästymisen (mm. rekrytoinnit) takia. Sen lisäksi hyödynnämme maakunnasta koottuja THL:n hyötytavoite-kyselyn (syyskuu 2020) tuloksia ja THL:n Alueellinen arvio 2020 -raporttia, OYS-erva (nämä molemmat ovat raportin **liitteinä**).*

Tehdyt kehittämistoimenpiteet

Kuvattu kohdassa 1. , kts. s. 9!

Seurannan ja arvioinnin tulokset

Tuloksia ei varsinaisesti ole vielä lokakuun lopussa 2020 osoitettavissa, tai mitattavissa hankkeen kehittämishjelmien varsinaisen toimeenpanon viivästyttä, ja päästessä käynnistymään viimeistään vuoden vaihteessa.

4. Palveluiden monialaisuuden ja yhteentoimivuuden varmistaminen

Hankkeen tavoitteet ja prosessitavoitteet

HYÖTYTAVOITTEET:

MONIALAISUUS JA YHTEENTOIMIVUUS

Kehittämishjelmien yhteiset tavoitteet

- *Palvelujärjestelmän integrointi on hankkeen keskeinen tavoite. Erityistason palvelut jalkautuvat sote-keskuksiin tiiviissä yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.*
- *Mielenterveyttä, arjen hyvinvointia sekä päihteettömyyttä vahvistavia matalan kynnyksen palveluja ja hoitoa on yhdenvertaisesti tarjolla, myös koulujen, oppilaitosten, ohjaamopalveluiden sekä muiden monialaisten toimintojen yhteydessä.*
- *Maakunnallista keskitettyä mallia kehittämällä voidaan sujuvoittaa mm. asiakkaiden ohjausta, tiedon jakamista, raportointia jne myös erityistilanteissa.*
- *Monituottajuus kehittyy, yhteistyö järjestäjän ja tuottajien välillä vahvistuu.*
- *Erikoistuminen ja osaaminen vahvistuvat erityisryhmille suunnatuissa palveluissa esim. psykogeriatrinen hoito ja vaativampi kuntoutus.*
- *Hyvinvointityötä ohjaa kunnan/maakunnan hyvinvointisuunnitelma.*
- *Toimintamalleja ja työjakoa kehittämällä sairaanhoitajapainotteisuus kasvaa. Tarvittaessa asiakas ohjataan lääkärille.*

Kehittämishajelmakohtaiset erityistavoitteet

Maakunnan kaikissa kunnissa toimii monialainen ja -ammattilinen, verkostomainen, varhaiseen tukeen ja perhelähtöiseen palveluohjaukseen perustuva perhekeskus, josta saadaan palvelut myös virtuaalisesti.

Erityistason palvelut jalkautuvat perhekeskuksen lisäksi myös esim. varhaiskasvatukseen ja opetukseen. Hyödynnetään olemassa olevia poikkihallinnollisia verkostoja sosiaali- ja terveystoimen ja sivistystoimen välillä. Lisäksi huomioidaan vaativan erityisen tuen VIP-verkosto, joka yhdistää ammattilaiset, jotta vaativan erityisen tuen tarpeessa olevat lapset ja nuoret saavat sopivaa oppimisen ja toimintakyvyn tukea oikeaan aikaan.

Vanhemmuutta sekä vanhempien mielenterveyttä ja päihteettömyyttä tuetaan. (LNP)

PROSESSITAVOITTEET

LNP:

Lasten, nuorten ja perheiden palvelut toimivat yhtenä kokonaisuutena

Asiakas on osallinen palvelujen suunnittelussa, koko perhe huomioidaan palvelusuunnitelmassa, vanhemmuutta tuetaan

Erityistason palvelut toteutuvat sote-keskuksissa

Kehittämistyön integroiminen olemassa olevaan palvelu- ja johtamisjärjestelmään siten, ettei kehittämistyötä ulkoisteta olemassa olevasta toiminnasta.

Järjestöjen ja seurakuntien kytkeminen mukaan toimintaan.

MiPä:

Mielenterveys- ja päihdepalvelut muodostavat yhtenäisen kokonaisuuden

Moniammatillisten työtapojen ja osaamisen vahvistaminen eri palvelusektorien välillä sekä esh:n ja perustason välillä

Ikäihmiset:

Yhtenäinen asiakas- ja palveluohjauksen toimintamalli KAAPO

Ympäri vuorokautista kotona asumista mahdollistavat toimintakäytännöt

Osaava ja riittävä ammattilaisten joukko ikäihmisten palveluissa

Hoitotakuu:

Digitaalisten palveluiden käyttöönotto

Henkilöstön osaamisen vahvistaminen

Ammattilaisten työmallin muuttaminen tiimimalliin.

ARVIOINNIN MITTARIT/KRITEERIT + TIEDONKERUUN JA ARVIOINNIN MENETELMÄT

Oma-arvioinnin suunnittelu, mittarityö ja menetelmien valinta on vielä kesken, maakunnalliset omat mittarit tarkentuvat vielä.

KTS. Kohdasta 1: POPsoten Tulevaisuuden sotekeskuksen oma-arvioinnin, mittareiden, tiedonkeruun ja menetelmien tämänhetkinen tilanne ja suunnitelma KAIKKIEN HYÖTY- JA PROSESSITAVOITTEIDEN ja toimenpiteiden osalta.

Lähtötilanteen arvioinnin tulokset

*Lähtötilanteen arviointina on valmistunut POPsoten palvelustrategia-rakennehankkeen toimesta laaja **Tilannekuva-arviointi** (raportin **liitteenä**), jota hyödynnämme monipuolisesti Tulevaisuuden sotekeskus -kehittämishjelmissämme, sen mittareissa ja sen tulosten hankeaikaisessa ja loppuarvioinnissa hankkeiden päästessä käynnistymään kunnolla vuoden loppuun mennessä. Eli arviointi on vielä siltä osin kesken hankkeen alkuvaiheen ja varsinaisen toimeenpanon viivästymisen (mm. rekrytoinnit) takia. Sen lisäksi hyödynnämme maakunnasta koottuja THL:n hyötytavoite-kyselyn (syyskuu 2020) tuloksia ja THL:n Alueellinen arvio 2020 -raporttia, OYS-erva (nämä molemmat ovat raportin **liitteinä**).*

Tehdyt kehittämistoimenpiteet

Kuvattu kohdassa 1., kts. s. 9!

Seurannan ja arvioinnin tulokset

Tuloksia ei varsinaisesti ole vielä lokakuun lopussa 2020 osoitettavissa, tai mitattavissa hankkeen kehittämisohjelmien varsinaisen toimeenpanon viivästyttyä, ja päästessä käynnistymään viimeistään vuoden vaihteessa.

5. Kustannusten nousun hillitseminen

Hankkeen tavoitteet ja prosessitavoitteet

HYÖTYTAVOITTEET:

KUSTANNUSTEN NOUSUN HILLINTÄ

Kehittämisohjelmien yhteiset tavoitteet

- Kustannuskehitykselle on määritelty yhteiset tavoitteet sekä mittarit niiden seurantaan.
- Perustason palveluiden saatavuuden parantuminen, palvelurakenteen monipuolistuminen ja monituottajuus edistävät painopisteen ja resursoinnin siirtämistä erityistasolta perustason ja kevyemmän tuen palveluihin.
- Eri toimijoiden yhteistyö turvaa kotona asumista ja sujuvia palveluketjuja. Asiakas on oikeassa paikassa, oikeiden palveluiden piirissä oikeaan aikaan.
- Vahvistetaan paljon palveluja tarvitsevien asiakkaiden palveluohjausta ja neuvontaa.
- Hyte-työn vaikuttavuus kasvaa ja hillitsee kustannusten kasvua.
- Hankinta- ja sopimusosaaminen vahvistuvat ja käyttöön otetaan uusia hankinta- ja kumppanuusmalleja.
- Lisätään asiakaslähtöisten sähköisten palvelujen ja teknologian käyttöä.
- Uusien työtapojen ja yhteistyömallien avulla potilaskontakteja voidaan siirtää sairaanhoitajille, mikä osaltaan vähentää perusterveydenhuollon kustannuspaineita.

PROSESSITAVOITTEET

LNP:

Lasten, nuorten ja perheiden palvelut toimivat yhtenä kokonaisuutena

Erityistason palvelut toteutuvat sote-keskuksissa

Matalan kynnyksen mt-palvelut ovat käytössä lasten ja nuorten kasvu- ja kehitysympäristöissä

Digitaalisia kanavia ja sähköisiä palveluita hyödynnetään

MiPä:

Mielenterveys- ja päihdepalvelut muodostavat yhtenäisen kokonaisuuden

Eri tasojen työnjakoa ja tehtäviä selkeytetään

Tutkimusnäyttö ohjaa mielenterveys- ja päihdepalveluiden kehittämistä ja hoidon vaikuttavuuden seuranta

Painopistettä siirretään erityistasolta perustasolle ja erityistason tukea perustasolle vahvistetaan

Ikäihmiset:

Yhtenäinen asiakas- ja palveluohjauksen toimintamalli KAAPO

Ympärivuorokautista kotona asumista mahdollistavat toimintakäytännöt

Osaava ja riittävä ammattilaisten joukko ikäihmisten palveluissa

Ikäihmisten palveluiden tiedolla johtamisen toimintamallit

Hoitotakuu:

Digitaalisten palveluiden käyttöönotto

Henkilöstön osaamisen vahvistaminen

Ammattilaisten työmallin muuttaminen tiimimalliin

Maakunnallisen yhteisrekrytoinnin käytäntöjen luominen

ARVIOINNIN MITTARIT/KRITEERIT + TIEDONKERUUN JA ARVIOINNIN MENETELMÄT

Oma-arvioinnin suunnittelu, mittarityö ja menetelmien valinta on vielä kesken, maakunnalliset omat mittarit tarkentuvat vielä.

KTS. Kohdasta 1: POPsoten Tulevaisuuden sotekeskuksen oma-arvioinnin, mittareiden, tiedonkeruun ja menetelmien tämänhetkinen tilanne ja suunnitelma KAIKKIEN HYÖTY- JA PROSESSITAVOITTEIDEN ja toimenpiteiden osalta.

Lähtötilanteen arvioinnin tulokset

*Lähtötilanteen arviointina on valmistunut POPsoten palvelustrategia-rakennehankkeen toimesta laaja **Tilannekuva-arviointi** (raportin **liitteenä**), jota hyödynnämme monipuolisesti Tulevaisuuden sotekeskus -kehittämishjelmissämme, sen mittareissa ja sen tulosten hankeaikaisessa ja loppuarvioinnissa hankkeiden päästessä käynnistymään kunnolla vuoden loppuun mennessä. Eli arviointi on vielä siltä osin kesken hankkeen alkuvaiheen ja varsinaisen toimeenpanon viivästymisen (mm. rekrytoinnit) takia. Sen lisäksi hyödynnämme maakunnasta koottuja THL:n hyötytavoite-kyselyn (syyskuu 2020) tuloksia ja THL:n Alueellinen arvio 2020 -raporttia, OYS-erva (nämä molemmat ovat raportin **liitteinä**).*

Seurannan ja arvioinnin tulokset

Tuloksia ei varsinaisesti ole vielä lokakuun lopussa 2020 osoitettavissa, tai mitattavissa hankkeen kehittämishjelmien varsinaisen toimeenpanon viivästyttyä, ja päästessä käynnistymään viimeistään vuoden vaihteessa.

LIITTEET:

- kehittämishjelmien oma-arviointitaulukot ja mittarit*
- hyötytavoite-kyselyn koonti, Pohjois-Pohjanmaa*
- Tilannekuva-diat*
- OYS-erva / THL:n alueellinen arvio 2020*